

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	5 december 2023	8 december 2023

Onderwerp

Ondertekening Deltalinqs Climate Program

Advies

1. Aan te gaan de Letters of Cooperation 2024 van het Deltalinqs Climate Program tussen de provincie Zuid-Holland, Gemeente Rotterdam, Deltalinqs, Stedin, Havenbedrijf Rotterdam, Waalhaven Groep, Air Liquide, British Petroleum(BP), Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO), Neste en Huntsman waarin met elkaar de intentie wordt uitgesproken samen stappen te zetten in de energietransitie en grondstoffen transitie op het Haven en Industrieel Complex van Rotterdam.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting voor het aangaan en ondertekenen van de Letters of Cooperation van het Deltalinqs Climate Program 2024 met de Gemeente Rotterdam, Deltalinqs, Stedin, Havenbedrijf Rotterdam, Waalhaven Groep, Air Liquide, BP, TNO, Neste en Huntsman.

N.B. Aangezien de commissaris van de Koning (cdK), na rechtsgeldige besluitvorming door Gedeputeerde Staten (GS), bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan J.N. Baljeu, gedeputeerde transitie Haven & Industrie van de provincie Zuid-Holland, om de Letters of Cooperation namens provincie Zuid-Holland te ondertekenen met de Gemeente Rotterdam, Deltalinqs, Stedin, Havenbedrijf Rotterdam, Waalhaven Groep, Air Liquide, BP, TNO, Neste en Huntsman.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. 20231115_machtigingsbrief_CdK_LOC-DCP_2024-ondertekening
2. Jaarplan Deltalinqs Climate Program 2024
3. Ondertekening LOC ambassadeurs - placemat2024

1 Toelichting voor het College

Al sinds 2016 ondertekent de provincie Zuid-Holland de Letters of Cooperation (LOC's) van Deltalinqs Climate Program (DCP) mee. Deze LOC's worden door Deltalinqs, de gemeente Rotterdam, het Havenbedrijf Rotterdam, de provincie en diverse industrieën ondertekend. De bedrijven die mede ondertekenen worden ingezet als ambassadeur voor een van de thema's.

Het Deltalinqs Climate Program is ontstaan uit het Climate Initiative en maakte in het begin (2008) gebruik van de Clinton Foundation. De afgelopen jaren hebben we samen met de DCP-partners een aantal grote stappen gezet op het gebied van energie-infrastructuur via de Cluster Energie Strategieën. Hieronder vallen o.a. de projecten Porthos, waterstofnetwerk, Delta Rhine Corridor. Daarnaast hebben we ook het Data-safe House helpen ontwikkelen, de industrietafel Rotterdam/Moerdijk ingericht en een versnellingshuis opgetuigd om de verduurzaming te versnellen. Ook hebben we het Fieldlab Industriële Elektrificatie opgericht, Energie Innovatie Studies laten uitvoeren. In het kader van warmte efficiency hebben we ook onderzoek uitgevoerd naar potentiële warmteuitwisseling tussen bedrijven op de Botlek waarna we onze subsidieregeling "energie infrastructuur op industrieterrein" hebben ontwikkeld. Door de jaren heen hebben we met het Deltalinqs Climate Program mooie projecten vanuit bedrijfsleven opgestart. Daarom zetten we ook graag in op de samenwerking in 2024.

Met dit Deltalinqs Climate Program maken we samen met de mede ondertekenaars keuzes en geven we richting aan de veelheid aan ideeën en projecten. Door intensief samen te werken met vele stakeholders kunnen we met dit programma het verschil maken. We kiezen slim met als doel de grootste toegevoegde waarde te bieden in de economische transitie vanuit onze unieke positie als vereniging van en voor de bedrijven in de Rotterdamse haven.

De kern van het Deltalinqs Climate Program wordt ingevuld door de Letters of Cooperation (LOC). Naast de overkoepelende thema's, zoals digitalisering, en het proces zijn de volgende onderwerpen voor het stimuleren van de energie- en grondstof transitie in het HIC in de LOC's opgenomen:

1. Elektriciteit en energiesysteem
2. Mobiliteit en duurzaam transport
3. Industrie en havenbedrijven
4. Grondstoffen

De provincie participeert met menskracht en specifieke nog nader te bepalen opdrachten in diverse onderdelen van het Deltalinqs Climate Program. Op organisatorisch vlak werkt de provincie mee in het Versnellingshuis waar duurzaamheidsinitiatieven die op barrières op het gebied van procedures, vergunningen, regelgeving, financiering, (net)congestie en (milieu)ruimte stuiten. Om hier maatwerkoplossingen voor te kunnen bieden, is het Versnellingshuis in het leven geroepen. Daarnaast participeert de provincie in de industrietafel Rotterdam Moerdijk.

Hierna geven we kort aan waar de provincie in de LOC's aan meewerkt:

LOC1 Elektriciteit en energiesysteem

De provincie participeert in het opstellen van een Cluster Energie Systeem voor Rotterdam Moerdijk. Wij verzorgen onder andere hier de koppeling tussen de p-MIEK en het n-MIEK, met name de koppeling tussen de energieraad en de energyboard Rotterdam Moerdijk.

Op het gebied van restwarmte werkt de provincie mee aan de ontwikkeling van een warmtenet net zo als we hebben gedaan voor het BotlekStoomNetwerk dat in 2024 wordt aangelegd. Het slim benutten van (rest)warmte heeft extra prioriteit gekregen doordat gebrek aan netcapaciteit oplossingen als e-boilers en warmtepompen vertraagt én doordat de brand in de AVR-centrale de kwetsbaarheid van de huidige bronnenmix van het warmtenet voor woningen heeft laten zien.

LOC2 Mobiliteit en duurzaam transport

Hier is de belangrijkste samenwerking op het gebied van walstroom. Daarnaast werken we mee aan de verduurzaming van de binnenvaart. Ook de transitie naar duurzame bunkerbrandstoffen heeft onze aandacht opdat deze transitie veilig kan plaatsvinden.

LOC 3 industrie en havenbedrijven

Dit is een belangrijke LOC waar we de eerste stap in verduurzaming ondersteunen: energiebesparing en innovatie. Denk hierbij aan de inzet van onze no Cure no Pay Energie en Innovatiestudies die we een paar jaar geleden hebben ingezet met Deltalinqs. De subsidie die wij de afgelopen jaren hebben verstrekt voor de Energie Innovatiestudies op het HIC zal Q1 2024 worden afgerond. Deze studies waren zo succesvol dat Deltalinqs deze gaat voortzetten en zelfs uitbreiden voor de verspreide industrie in Zuid Holland (PS heeft hier via de najaarsnota 2023 €100.000 voor uitgetrokken via een begrotingssubsidie).

Een belangrijke stap in de transitie van de industrie is de elektrificatie en de transitie naar waterstof. Voor de innovatie hebben we samengewerkt bij het opzetten van het Fieldlab Industriële Elektrificatie (FLIE). In 2024 zal het FLIE op Merwe4havens een locatie inrichten. De provincie heeft hiervoor al €300.000 subsidie verstrekt.

LOC4 Grondstoffen

De provincie werkt in deze LOC nauw samen met Deltalinqs om te komen tot een clusterplan grondstoffen. Hierin zal ook de Economic Board Zuid-Holland Taskforce Circulair een belangrijke rol in spelen. De provincie participeert ook in deze Taskforce. Naar analogie van de hierboven genoemde succesvolle Energie Innovatie Studies gaan we onderzoeken of het mogelijk is een vergelijkbare Grondstoffen of Circulaire Innovatie Studie te ontwikkelen.

Het komend jaar zullen wij samen met Deltalinqs verschillende projecten onderzoeken en eventueel mede uitvoeren:

- Niet-koolstof reststromen: Het DCP zal zich focussen op de reststromen die bedrijventerreinen af gaan, maar waar nog geen hoogwaardige verwerking wordt toegepast. We zoeken routes voor het zo hoog mogelijk op r-ladder verwerken afvalstromen (bijv. uit logistiek, bouwafval, bioslib).
- Grondstoffentransitiemodel voor koolstof: Op basis van de resultaten van de grondstoffenstudie met Power2X dat de behoefte aan een masterplan voor het HIC Rotterdam bepleit, is het DCP van plan verder te gaan met het identificeren en modelleren van de toekomstige koolstofroutes en –keuzes. Enerzijds geven we hier invulling aan door deel te nemen aan de Smartport systeemstudie.
- Anderzijds willen we een grondstoffenmodelstudie uitvoeren.
- Circulariteit binnen de waardeketen: Om tot volledige circulariteit te komen zal ook een beschouwing in de keten nodig zijn die zich uitstrekt tot buiten het HIC. Hierbij ligt de focus op het deel van de keten dat de maakindustrie, consument en afvalscheiding en opwaardering tot grondstoffen omvat.

- Circulariteit in de maritieme sector en de rol die het HIC hierin kan innemen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

De ondertekening van de deze Letters of Cooperation valt binnen doel 3 – 3 Schone en toekomstbestendige energie. In de Letters of Cooperation is de volgende clause opgenomen: Door ondertekening van deze Letters of Cooperation (LOC's) zijn er geen juridische en financiële verplichtingen tussen partijen aangegaan.

De provincie heeft wel de intentie bij te dragen in de kosten van programmamanagement en projecten die voortvloeien uit de LOC's. Een mogelijke provinciale bijdrage en de wijze waarop deze bijdrage wordt verstrekt zal per aanvraag worden beoordeeld. De omvang van de provinciale bijdrage hangt af van de aanvragen die uit de LOC's voortvloeien. Indien de provincie voornemens is een bijdrage te honoreren zal de daarbij behorende besluitvormingsprocedure worden gevolgd. Dekking geschiedt binnen de middelen vanuit de intensivering 2024 inzake verduurzaming van de industrie die bij de Begroting 2024 beschikbaar zijn gesteld.

De hierboven in de **Toelichting voor het College** genoemde projecten waar de provincie aan bijdraagt zijn reeds toegekend via begrotingssubsidies.

Juridisch kader

Met het ondertekenen ontstaat er een inspanningsverplichting voor de provincie met andere partijen. Uit deze LOC vloeien geen juridische verplichtingen voort. Er is geen rechtsverwerking met betrekking tot ons publiekrechtelijke instrumentarium aan de orde naar aanleiding van de ondertekening van de Letters of Cooperation 2024. Wel geeft de provincie aan zich mede in te zetten voor de energietransitie in het havengebied van Rotterdam. De LOC's worden al enkele jaren door de partijen ondertekend. Dit jaar is het derde jaar dat de provincie mede ondertekent.

De commissaris van de Koning is bevoegd om, nadat GS rechtsgeldig hebben besloten, op grond van artikel 176 Provinciewet de juridische binding tot stand te brengen. Op grond van de door de CdK afgegeven machtiging wordt mevrouw J.N. Baljeu, gedeputeerde voor transitie Haven en Industrie om de Letters of Cooperation met Gemeente Rotterdam, Deltalinqs, Stedin, Havenbedrijf Rotterdam, Waalhaven Groep, Air Liquide, BP, TNO, Neste en Huntsman, namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen..

2 Voorafgaande besluitvorming

Aansluitend op de vaststelling van de energieagenda "Watt Anders" uit 2015 heeft de provincie na verdere sondering bij het bedrijfsleven en Deltalinqs zich in december 2016 aangesloten bij de LOC's van het Deltalinqs Energy Forum. De eerste LOC die door de provincie mede is ondertekend is LOC 2017. Sindsdien is de samenwerking blijven bestaan en herbevestigd via het ondertekenen van deze LOC's. Sinds 2019 is het programma met de LOC's omgedoopt in het Deltalinqs Climate Program.

3 Proces

Op 11 december 2024 tijdens het jaarevent van Deltalinqs worden de LOC's ondertekend door de partners in het Deltalinqs Climate Program.

4 Participatie en rolneming

De ondertekening van het Deltalinqs climate program is bij uitstek een vorm van participatie. Energietransitie en CO2 emissiereductie bij de industrie is alleen te verwezenlijken samen met de industrie. Deltalinqs is voor de industrie de belangrijkste vereniging. Deltalinqs vertegenwoordigt 700 bedrijven van divers pluimage zodat zij een natuurlijk aanspreekpunt voor de industrie is. Via Deltalinqs kan de provincie gezamenlijke doelstellingen verwezenlijken

5 Communicatiestrategie

De communicatie wordt samen met Deltalinqs vormgegeven.